

HKSCAN

Teemme elämästä maistuvampaa

- tänään ja huomenna

Kotitalalta

02/23

6

TILATESTIT VIEVÄT BROILERKASVATUSTA ETEENPÄIN

13 TEKOÄLY HOITAJAN AVUKSI NAVETTAAN

20 HKSCANIN KAUPALLISET KONSEPTIT KEHITTYVÄT KULUTTAJALÄHTÖISESTI

24 REHUSTUS ON AVAIN TASASEEN PORSASLAATUUN

SIKASEMINAARI

Perjantaina 29.9.2023
Ikaalinen Spa

KOTIMAISIA JA KANSAINVÄLISIÄ PUHUJIA
Ajankohtaista tietoa sikojen terveydestä ja hyvinvoinnista

SIKA-ALAN MESSUT
Alan merkittävimmät toimijat saman katon alla

OKTOBERFEST
Hyvää ruokaa ja ohjelmaa yhteisessä illanvietossa

Seminaarin
pääyhteistyökumppani
HKSCAN

TULOSSA TUOTTAJASEMINAARI

Varaudu lähtemään mukaan helmikuussa 2024 viikolla 7!

Seuraa Sinetin tapahtuma-osiota lisätietoja varten. Paikka ja aika julkistetaan pian!

HKSCAN

YRITTÄJYYDEN EVÄITÄ JA TAUTIEN TORJUNTAA

NYKYINEN YRITTÄJÄPOLVI maatalouden ja lihan tuotannon ympärillä on osaavaa, koulutettua ja verkostoitunutta. Maatilayrittäjät ovat myös todella merkittävässä asemassa koko Suomen elintarvikehuollon kannalta, mutta sukupolvenvaihdosten nykyinen määrä ei enää palvele uusiutumisen ja jatkuvuuden vaateita.

Meille HKScanissa nuorten tuottajien menestyminen on erittäin tärkeää. Haluamme haastavina aikoina katsoa tulevaisuuteen ja antaa nuorille sopimustuottajillemme oikeita eväitä yrittäjyyteen yhdessä Maitoyrittäjien kanssa räätälöimämme Next Generation Tähtivalmennuksen avulla. Koulutuskokonaisuuteen kuuluu esimerkiksi maatalon strategista johtamista, riskienhallintaa ja vastuullisuutta, verkostoitumista unohtamatta.

Maatilaansa kehittävän yrittäjän on tärkeää ymmärtää kumppaneiden merkitys. Yrityksen kehitysvaatimusten tunnistaminen onnistuu, jos mukana ovat tuotannon ostava sopimuskumppani, rahoittaja sekä osaava kirjanpitäjä.

Monenlaiset ulkoiset paineet yhteiskunnan taholta ja tietynlaisten asioiden ylikorostuminen esimerkiksi mediassa saattavat pahimmillaan ohjata vääränlaisiin valintoihin yrityksen kannalta. Kun eläinten hyvinvointiasiat otetaan huomioon, tuotannon tehokkuus palvelee ilmasto- ja vastuullisuustavoitteita. Myös pankit ottavat yhä voimakkaammin huomioon rahoitusasiakkaidensa selkeän sitoutumisen yritysten tai toimialan yhteiseen vastuullisuusohjelmaan.

Suomen hyvän eläintautitilanteen ylläpito vaatii jatkuvasti toimenpiteitä, joista aiheutuvat kustannukset pitäisi saada jaettua reilummin. Kaikki suomalaiset hyötyvät siitä, että sopimustuottajamme torjuvat esimerkiksi salmonellaa tuotantoketjussamme. Suomessa lainsäädäntö poikkeaa muista EU-maista salmonellan suhteen. Jotta salmonellavapaus pystytään jatkossa säilyttämään, yritetään tähän haastavaan tilanteeseen löytää parempaa ratkaisua maa- ja metsätalousministeriön sekä muiden lihayritysten kanssa.

HKScanin bioturvamaksu on luotu turvaamaan yksittäisen tilan ja HKScanin eläintuotantoketjuja tartuntojen ilmetessä. Vakuutuskäytännöt ovat muuttuneet osittain uuden vakuutuslain myötä, minkä seurauksena vakuutusmaksuihin on tullut muutoksia ja vakuutusmaksuvapaus on päätynyt.

Kotimainen viljasato on jäämässä tavallista pienemmäksi. Jos Vilja-alan yhteistyöryhmän arvio alkuvarastosta ja Luonnonvarakeskuksen (Luke) elokuun lopussa tehty satoennuste - kolme miljardia kiloa - toteutuvat, on viljaa runsaasti tarjolla kysyntään nähden.

Ennustettu viljasato ja vanhat varastot muodostavat 4,25 miljardin kilon kokonaistarjonnan, mikä ylittää reilusti kotimaan ennustetun kysynnän. Ennusteiden toteutumiseen vaikuttavat vielä syksyn sadonkorjuusajat ja lihan-, maidon- ja myös kananmunan tuotannon mahdollinen väheneminen.

Veli-Matti Jäppilä

Suomen eläinhankinnasta vastaava johtaja, HKScan

**KAIKKI SUOMALAISET
HYÖTYVÄT SIITÄ, ETTÄ
SOPIMUSTUOTTAJAMME
TORJUVAT ESIMERKIKSI
SALMONELLAA.**

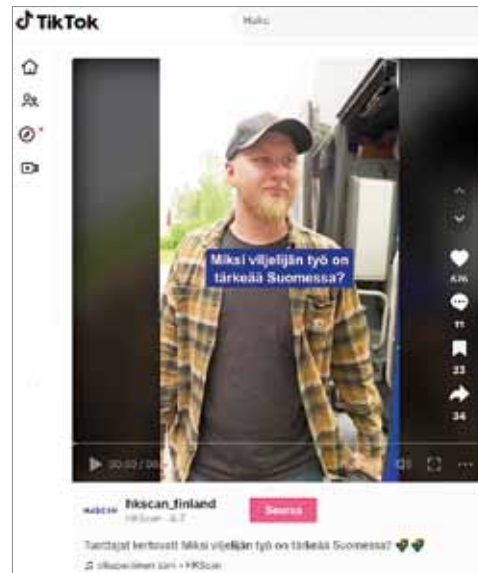

Next Generation goes TikTok

Järjestimme nuorille NG-valmennettaville rennon kesätapaamisen ennen Okra-näyttelyn alkua heinäkuussa. Tapahtumapäivän ohjelmassa oli tilavierailuiden lisäksi viestinnän TikTok-projekti.

Ryhmäläiset osallistuivat HKScanin lyhyiden videoiden kuvauksiin, joiden teemoina olivat paikallinen ruoantuotanto, pitkä arvoketju, vastuullisuus sekä nuorten ylpeys ammatista.

TikTok on etenkin nuorten suosima kanava, jonne luotu sisältö nostaa HKScanin esille myös työnantajana.

Jos et ole vielä nähnyt, käy katsomassa ja tykkäämässä TikTokissa @hkscan_finland tai nettiselaimella osoitteessa www.tiktok.com/@hkscan_finland. Videot on ladattu myös YouTuben Shorts-listalle.

SINETIN TIETOTURVAA PARANNETAAN

Otamme Sinetissä syksyllä käyttöön kaksivaiheisen kirjautumisen. Nykyisen käyttäjätunnuksen ja salasanan lisäksi kirjautuminen vahvistetaan puhelimitse siihen numeroon, joka on annettu rekisteröitymisen yhteydessä. Sinetti pyytää kaksivaiheista kirjautumista aika ajoin. Ilmoitamme käyttöönoton ajankohdasta tarkemmin Sinetissä.

sinetti.hkscanagri.fi

JAETAAN #RUOKAILOA SOMESSA

Seuraa, tykkää ja jaa:

- @HKHooKoo
@Kariniemen
@Kotitalta
@viamaailma
- @hk_fi
@kariniemenkotitila
@viamaailma
- @HKScanFinland
- HK Lihakoulu @HooKoo
Kariniemen Kotitila@
Kariniemen
HKScan Oyj
HKScan agri

#hookoo #ainasuomalaista-lihaa
#lihantaitajat #ruokailoa
#kariniemen #kariniemenkotitila
#hkscanagrofood #ainakotimaista #vastuullisuusfakta,
#viamaailma, #viakasvimaa

3	PÄÄKIRJOITUS	20	HKSCANIN KAUPALLISET KONSEPTIT KEHITTYVÄT KULUTTAJALÄHTÖISESTI
4	VERKKOVINKIT	22	LIHANTUOTANNON HIILIJALANJÄLKEÄ VOI PIENENTÄÄ
6	UTELIAS KOKEILIJÄ AUTTAA KEHITTÄMÄÄN BROILERIN KASVATUSTA	24	ELOVAARAN TILALLA KATSOTAAN TULEVAISUUTEEN
9	TILATESTITOIMINTA KEHITYKSEN TYÖKALUNA	26	KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA Miten porsaiden laatua parannetaan?
10	ODOTETTAVISSA MIELENKIINTOISIA TEMPO-TULOKSIA	27	AITAN OVELLA
13	SONNIEN KÄYTTÄYTYMISTÄ MONITOROIDAAN 24/7	28	YHTEISTYÖ LAAJENEE INNOAGRON KAUTTA
14	NÄRVÄSET TARJOAVAT VASIKOILLE VIERIHOIDON JA OIKEAA MAITOA	30	PAAVO SÄVILAMMI KANNUSTAA MUKAAN LUOTTAMUSTOIMIIN
16	KANABUUMISSA EI NÄY, HYYTYMISEN MERKKEJÄ	31	AJANKOHTAISTA
18	SYKSYN UUTUUDET HELPPOON JA MAISTUVAAN ARKEEN	32	YHTEYSTIEDOT

6

Työ broilerkasvatamossa innostaa edelleen loimaalaista Eija Tuomola.

Kuva: Pauliina Puputti

10

Tempo-porsaat erottuvat edukseen välikasvatuksessa.

Kuva: Jira Nyrvänen

14

Lypsylehmät hoitavat itse vasikkansa Närväsen tilalla.

Kuva: Jira Nyrvänen

HKSCAN KOTITILALTA:
JULKAISIJA: HKScan, PL 50, 20521 Turku, puh. 010 570 150, www.hkscanagri.fi • PÄÄTOIMITTAJA: Veli-Matti Jäppilä • TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ: Mikaela Chaigneau • TOIMITUSSIHTEERI: Raila Aaltonen • TOIMITUSKUNTA: Päivi Anttila, Aira Harju, Harri Jalli, Ulla Ketola, Olli Paakkala, Riitta Pietilä, Jarmo Seikola, Marja Silta, Tuulikki Suihkonen, Sami-Jussi Talpila, Eija Talvio, Nina Vanhapelto, Katja Vättö • TAITTO: Päivi Liikamaa • PAINO: Edita Prima Oy • ISSN 2242-153X (painettu), ISSN 2242-1548 (verkko) • Osoitelähde: HKScan tuottajarekisteri • Osoitteenmuutokset: elainhankinta@hkscan.com • KANNEN KUVA: Pauliina Puputti

Mika Tuomola hoitaa broilereita äitinsä Eija Tuomolan kanssa. Luotettavien testitulosten saamiseksi he käyttävät paljon aikaa lintujen tarkkailuun ja kirjanpitoon.

Uteltias kokeilija auttaa kehittämään BROILERIN KASVATUSTA

Mitä enemmän Mika Tuomola paneutui broilereihin, sitä enemmän ne alkoivat kiehtoa. Nyt hän testaa ideoitaan HKScanin kumppanina. Joka lintuerän kanssa kokeillaan jotain hieman tavanomaisesta poikkeavaa.

TEKSTI: RAILA AALTONEN KUVAT:PAULIINA PUPUTTI

LOIMAALAISELLA TUOMOLAN tilalla on kasvatettu broilereita vuodesta 1996, jolloin Mika Tuomolan vanhemmat Jouni ja Eija Tuomola ostivat 15 000 linnun kasvattamon muutaman kilometrin päästä kotitaltaan. Hallilla oli tuolloin ikää kymmenisen vuotta. Tilan pellot Tuomolat ostivat puoliksi naapurissa tilaa pitävän Jounin sisaren perheen kanssa.

Peltotyöt tehdään naapuritilan kanssa yhdessä ja yhteisin konein. Peltohommiin lähti mielellään myös Mika, kun ikää oli tarpeeksi, vaikka erityistä poltetta isännäksi hän ei vielä tuntenut.

”Polte syntyi tekemisen myötä. Nuorempa traktorit tuntui hienommalta kuin broilerit. Kasvatuksen hienoudet alkoivat selvitä, kun aloin ottaa vetovastuuta linnuista sukupolvenvaihdoksen myötä vuonna 2018. Huomasin, että työ lintujen kanssa on tosi mieleenkiintoista.”

Vuonna 2008 rakennettu uusi parihalli nosti kasvatuserän koon noin 70 000 lintuun.

Tuomola kuvailee itseään kehityshakuisiksi luonteeksi, joka ei helposti tyydy valmiisiin ratkaisuihin. Aina löytyy kehitettävää, hän sanoo.

PARHAILLAAN TESTATAAN UUDENLAISTA TAPAA KÄYTTÄÄ RINNAN KAHTA KUIVIKEMATERIAALIA.

”Olen kiinnostunut olemaan kiinnostunut ja etsimään uutta tietoa. Lintujen maailma aukesi minulle todella, kun testiyhteistyö HKScanin kanssa alkoi.”

UUSISTA IDEOISTA EI PULAA

Tuomola oli käynyt Eija Talvion pyynnöstä tuottajatilaisuudessa puhumassa tavoitepajonon tähtäämisestä. Pian sen jälkeen hän sai idean testata yhdellä lintuerällä erilaisia

vehnästrategioita. Talvio innostui asiasta ja testi polkaistiin käyntiin kesäkuussa 2020.

”Kun testi oli tehty, tuli seuraava idea, ja noin viiden eri kokeilun jälkeen päätettiin ruveta yhteistyöhön tosissaan”, Tuomola ja Talvio muistelevat.

Solmittiin sopimus, joka muun muassa turvaa tilityksen siinäkin tapauksessa, että testattava idea onkin heikentänyt kasvatustulosta. Tilalle investoitiin kaksi lisäsiiloa rehuille ja uudet tuotantotietokoneet parihalliin eri rehuohjelmien vertailua varten.

Aiheet ideoidaan ja sovitaan yhdessä. Rehujen lisäksi on testattu muun muassa ruokakuppien säätöjä, valaistusvoimakkuuksia, erilaisia virikkeitä ja viriketasoja. Parhailaan testataan uudenlaista tapaa käyttää rinnan kahta kuivikemateriaalia. Pieniä pilottitestejä on tehty vanhassa hallissa.

Lintuja seurataan nykyisin myös kameeroilla, joiden kuvamateriaalista voidaan tekoälyllä analysoida muutoksia lintujen käytöksessä.

TILA
Jouni Tuomola Oy, Loimaa

OMISTAJA
Mika Tuomola

BROILERINTUOTANTO
75 000 lintupaikkaa, kolme osastoa

TYÖVOIMA
Yrittäjän lisäksi eläinten hoidossa yksi henkilö päätoimisesti, sesonkiapua tarpeen mukaan

VILJELY
Vehnää linnuille noin 35 ha, kauraa ja hernettä noin 25 ha

OMA VAHVUUS YRITTÄJÄNÄ
Riskinsietokyky ja yleinen innovatiivisuus.
”Päätösten teko on minulle suhteellisen helppoa. Pyrin taustoittamaan tilanteet hyvin ja tekemään päätöksen parhaan käytettävissä olevan tiedon pohjalta.”

Tavoitteena on, että jokaisella lohkolla talvehtii joko kerääjäkasvi tai syysvilja.

”Linnut käyttäytyvät eri kohdissa hallia eri tavalla, ja haluan tarkempaa dataa esimerkiksi lintumäärästä kunkin kameran kohdalla kasvatuksen eri vaiheissa. Paljon on tullut jo ajatuksia koskien kylpemistä, sukimista, ravinnonetsintää ja lepäämistä”, Tuomola suunnittelee.

Hän seuraa lintujen terveydentilaa erityisen tarkasti ja rekisteröi tarkoin karsinnan syyt ja muutkin havainnot.

”Käytin kasvattamossa kohtalaisen paljon aikaa jo ennen testitoiminnan alkamista. Pelkästään testien vaatima kirjanpito karsinnan syistä ja muista havainnoista vie yli 10 tuntia erää kohti”, hän arvioi. ”Muu lisätty siten siihen päälle.”

Myös teurastamolla esimerkiksi saantoja ja lihan laatua havainnoidaan enemmän kuin normaalteurastuksessa.

VILJELYSSÄ LUONTO HUOMIOON

Mikan vanhemmat muuttivat tilakauppojen jälkeen Loimaan keskusta, ”kauppalaan”, mutta ovat yhä tiiviisti mukana töissä. Eija työskentelee palkattuna eläintenhoitajana ja Jouni apuna tarpeen mukaan niin pellolla kuin lintujen vastaanotossa ja lastauksessa.

Kanalassa tilapäisapuna on lisäksi yksi ulkopuolinen ja konttorihommissa isäntää auttelee sisar.

”Apu tuntuu isolta, kun saa itselle vapaapäivän silloin tällöin”, Tuomola kiittää.

Turvekuivitukselle haetaan vaihtoehtoja.

Kasvattamon tapahtumista ja olosuhteista pidetään tarkkaa kirjaa.

Tuomolalla on viljeltävänä 66 hehtaaria peltoa, josta valtaosalla hän tuottaa vehnää linnuille. Vuorottelukasveina ovat kaura ja herne.

Yksipuolisen viljanviljelyn vaikutuksia hän

kertoo kompensoivansa käyttämällä viljojen kanssa kerääjäkasveina italianraiheinää tai typensitojakasveja sisältäviä seoksia. Tavoitteena on, että jokaisella lohkolla talvehtii joko kerääjäkasvi tai syysvilja.

”Lähdin mukaan Kariniemen sankareihin erityisesti saadakseni vinkkejä kerääjäkasvien käyttöön. Alkuun käytin iltalianraiheinää tai valkoapilaa, nyt seoksissa on valkoapilan kanssa puna-apilaa, ruiskaunokkia, keltamaitetta ja sikuria. Kasvustosta tulee kivan näköinen ja se hyödyttää maata ja pölyttäjiä.”

Viljelyssä Tuomola painottaa vahvasti ympäristöasioita. Yksi tapa on järjeittää lohkojen muotoja kylvämällä hankalat kulmaukset monivuotisiksi niitypelloiksi.

”Näin syntyy hyönteisille, linnuille ja muille eläimille optimaalisia ympäristöjä, ja ajatuksena on myös vähentää työmäärää. Käytän melko kalliita siemenseoksia ja pidän kasvutot mahdollisimman pitkään. Ne niitetään silloin tällöin, ei joka vuosi.”

Luonto säävyttää vahvasti myös Tuomolan vapaa-aikaa. Häntä kiinnostavat kotoperäiset, luonnonvaraiset lajit ja erityisesti lehtometsät. Myös metsästys kuuluu miehen harrastuksiin.

”Kasvatuserien välissä tulee kierrettyä kansallispuistoja ja muita kohteita kumppanin ja koiran kanssa, viimeksi käytiin Tammisaaren Ramsholmenissa. Kaikkia kotoisia jalopuita ja tervaleppää kasvava vanha metsä oli vaikuttava näky.” ●

Kuva: Pauliina Puputti

Eija Talvio
Vanhempi asiantuntija, HKScan / InnoAgro Oy

Tilatestitoiminta kehityksen työkaluna

KUN MIKA TUOMOLA keväällä 2020 ehdotti vehnäruokintatestiä tilalaan, totesin, että sopiihan se. Tilatestaus alkoi luontaisesta yhteisestä mielenkiinnosta broilerikasvatuksen kehittämiseen. Ensimmäistä testiä seurasi toinen, ja uusia ajatuksia poiki erä toisensa jälkeen.

Loppuvuodesta 2020 teimme Tuomolan tilan kanssa sopimuksen tilatestien tekemisestä. Samalla broilerihalleille tehtiin pieniä investointeja, jotka mahdollistavat entistä vertailukelpoisemmat olosuhteet kasvatusosastoissa ja erillisten rehujen vertaamisen parhaimmista osastoista.

Testejä tehdään HKScanin ja tilan välisessä tiiviissä yhteistyössä. Kuten kaikki kehittäminen, tämäkin vaatii osaamista, aitoa kiinnostusta, tarkkuutta, innovointia ja toisinaan luovaakin ajattelua sekä ajatusten vaihtoa. Keskinäinen luottamus ja avoimuus ovat tärkeitä, jotta saadaan luotettavia tuloksia ja tehdään oikeita johtopäätöksiä. Tuomolan tilalla työtä tehdään tarkasti ja luotettavasti. Kiinnostuksen ja tarkkaavaisuuden ansiosta testeistä poikii usein paljon muutakin arvokasta tietoa kuin se, mitä alun perin lähdettiin selvittämään.

Tilatesteissä teoreettista tietoa voidaan koeponnistaa käytännön mittakavassa. Tuottajan näkökulma ja käytännön osaaminen tuovat kehittämiseen maalaisjärkeä ja auttavat mahdollisessa tulosten jalkauttamisessa muille tiloille. Työpöydän takana kehitystyötä tekeville tilaestit antavat tärkeän kosketuspinnan käytäntöön ja arkiseen tekemiseen tiloilla.

Itse pyrin jokaisessa testissä tekemään käytännön hoitokierrokset kasvatusosastoissa vähintäänkin viimeisenä kasvatuspäivänä. Lisäksi käyn teurastamolla seuraamassa erien teurastuksia. Näin syntyy kokonaiskuva siitä, miltä parvet näyttivät kasvattamoissa ja miltä teurastamolla.

Testien aiheet vaihtelevat tarpeiden mukaan ja välillä muutetaan suunnitelmaa nopeastikin. Tähän mennessä Tuomolan tilalla on tehty jo yli 20 testiä, osa niistä ruokintaan liittyviä, osa kasvatusolosuhteisiin. Viime aikoina on testattu erilaisia pehkimateriaaleja turvekuivikkeen korvaamiseksi.

Testien avulla pyritään kehittämään broilerin alkutuotantoa ja koko tuotantoketjua. Palkitsevinta on, kun löydetään ratkaisuja ja toimintamalleja, jotka hyödyttävät kaikkia osapuolia: lintuja, tuottajaa ja teurastamoa.

Kasvatusmenetelmien kehittäminen innostaa sekä Eija Talviota HKScanilta että Mika Tuomolaa. Jouni ja Eija Tuomola ovat muuttaneet taajamaan, mutta tekevät edelleen töitä tilalla.

TILA
Farmi Rantanen Oy, Pöytyä

OMISTAJAT
Pertti, Sofia ja Tuomas Rantanen

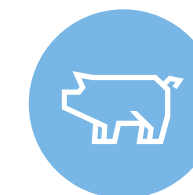
ELÄINTUOTANTO
950 emakkoa vapaaporsitukseksessa, kaksi lihasikalaa, joissa yhteensä 5 500 paikkaa. Teurassikoja noin 20 800 kpl/v ja verkostoon menevät porsaat

KASVINTUOTANTO
Ohra 155 ha, syysvehnä 147 ha, kevätvehnä 18 ha. Viljaomavaraisuus ruokinnassa: 20 -25 %

TYÖVOIMA
3 perheenjäsentä ja 5 palkattua työntekijää

Farmi Rantasen vapaaporsitussikalassa syntyvät porsaat ovat Tempo-karjun jälkeläisiä, joiden tuloksia seurataan nyt tarkoin. Tuomas Rantanen (vasemmalla) kertoo pahnueiden olevan aiempaa isompia. Porsaille on hyvä ruokahalu ja vierotusripuli on vähentynyt, kuten toivottiinkin. Hyvin kasvanutta porsasta pitelee Pertti Rantanen.

ODOTETTAVISSA MIELENKIINTOISIA TEMPO-TULOXSIA

Tuotannon laadun parantaminen ja hyvä huolenpito eläimistä ovat Farmi Rantasen toimintastrategian ytimessä. Tilan ensimmäiset Tempo-porsaat eivät ole pettäneet odotuksia.

TEKSTI: RAILA AALTONEN KUVAT: KARI KYLÄNPÄÄ

KAKSI PÖYTYÄLLÄ toimivan Farmi Rantanen Oy:n kolmesta osakkaasta on istahtanut viihtyisän taukotuvan tuoleille. Isä **Pertti Rantanen** ja poika **Tuomas Rantanen** ovat viljelleet tilaa yhdessä vuodesta 2018, Tuomaksen suoritettua maatalousyrittäjän perustutkinnon ja käytyä armeijan.

Tuomaksen ensimmäiset vuodet maatalousyrittäjänä ovat olleet tuotannon ripeän kehittämisen aikaa. Vapaaporsitussikala valmistui 2018 ja tämän vuoden alussa otettiin käyttöön uusi 4 000-paikkainen lihasikala. Kaikkiaan lihasikapajikkoja on nyt 5 500 ja emakoita noin 950.

Lihaskaloissa täytetään joka viikko kaksi osastoa. Joka kolmas viikko porsaat lähtevät välikasvatamosta muille HKScanin verkoston lihasikatiloille.

Uudessa lihasikalassa on meneillään kolmas kasvatus-erä, ja Rantaset ovat tyytyväisiä tuloksiin.

”Alussa oli tietysti hakemista säädoissä, ja käytimme ulkopuolista asiantuntijaa saadaksemme kaiken toimimaan suunnitellusti. Nyt näyttää hyvältä”, Pertti Rantanen sanoo.

TASAINEN LAATU NÄKY

Joulukuusta lähtien kaikki tilan emakot on siennetty Tempo-siemenellä. Ensimmäiset Tempo-porsaat syntyivät huhtikuussa ja siirrettiin lihasikalaaan heinäkuun puolivälissä. Vielä hetken aikaa kasvamassa on vanhaa ja uutta eläinainesta rinnakkain.

Tempo-ainesta kokeillaan seitsemällä HKScanin porsastuottajalla osana OptimiSika-ohjelmaa,

TEMPO-AINESTA
KOKEILLAAN
SEITSEMÄLLÄ
HKSCANIN
PORSASTUOTTAJALLA.

Porsaiden ehjät hännät ja hyvä terveys läpi koko kasvatusajan edesauttavat tasaisiin teuraseriin pääsyä. Olki on sioille mieleen ja sitä jaetaan karsinoihin säännöllisesti.

13

YHDESSÄ

SONNIEN KÄYTTÄYTYMISTÄ MONITOROIDAAN 24/7

Uuden hyvinvointiprojektin tavoitteena on saada lisätietoa sonnien luontaisesta käyttäytymisestä digitalisaation ja tekoälyn tarjoamien mahdollisuuksien avulla.

TEKSTI: TUULIKKI SUIHKONEN KUVA: EMPIRICA FINLAND

jonka avulla pyritään parantamaan porsaiden suolistoterveystä ja vähentämään hännänpurentaa. Näiden kahden haasteen selättäminen on tärkeää pyrittäessä yhä tasalaatuisempiin teuraseriin.

Vierotusripuli ja hännänpurenta ovat HKScanin Jan Vuhtsin mukaan juurisyvät välikasvatuksessa esiintyviin ongelmiin, jotka johtavat porsaiden isoon painohajontaan.

Rantaset ovat huomanneet alusta saakka uuden aineksen erot vanhaan verrattuna. Pahnuekoko on ollut heillä porsaan verran isompi, ja neliviikkoisten porsaiden vierotuspainot ovat paremmat kuin vanhalla aineksella.

”Tasalaatuisuus ei ole ainakaan huonompi”, Pertti Rantanen arvioi. ”Pieni miinus tulee siitä, että joissakin isoissa pahnueissa sammakkoporsaita on vähän enemmän.”

Emakoiden ruokinta erityisesti kolmena viimeisenä tiineysviikkona on optimoitu uuden aineksen ja isompien pahnueiden myötä. Pahnueita Rantaset tasaaivat mahdollisimman vähän ja keinoemoja käytetään vähemmän kuin aikaisemmin.

HYVÄ SYÖNTI, PAREMPI KASVU

”Välikasvatuksessa näillä on ollut ripulia huomattavasti aikaisempaa vähemmän ja porsaiden kasvu näyttää hyvältä. Parempi terveys näkyy hyvänä ruokahaluna ja rehumäärinä onkin lisätty. Ripulia vähentää myös hyvä hygienia”, Pertti Rantanen jatkaa.

Ongelmien ennaltaehkäisyyn panostetaan myös jakamalla säännöllisesti olkea olkihäkkeihin virikkeeksi sekä välikasvatamossa että lihasikaloissa. Täysi jakokierros vei kesätyöntekijältä kolme tuntia, ja se tehdään kolmesti viikossa.

Välikasvatusosastossa porsaat saavat ensin tuttua

prestarteria, josta siirrytään asteittain vierotusrehuun. Rehu tarjotaan liemenä jo porsitusosastolla Nutrixruokkijalla.

Rantasten arvion mukaan rehua kuluu uuden aineksen myötä myös lihasikalassa viitisen prosenttia aiempaa enemmän.

”Tulee olemaan mielenkiintoista nähdä ensimmäisten Tempo-sikojen lihasprosentit.”

Topigs-Norsvin -eläinainesyhtiön keskeinen lupaus on, että Tempolla saavutetaan terveyshyötyjen lisäksi parempi lihakkuus kuin aiemmin käytetyllä karjuaineksella.

PANOSTUS TUOTANNON LAATUUN

Alan tulevaisuudennäkymistä molemmat isännät ovat samaa mieltä: sianlihan tuotantomäärä tuskin kasvaa nykyisestä, ja tuotantomenetelmiin ja rakenteisiin kohdistuu jatkossakin muutospainetta.

”Tilalla seurataan tuotannon kehitystä tarkkaan ja tuotannon laatuun panostetaan yhä enemmän”, Tuomas tuumii, ja Pertti jatkaa ajatusta:

”Kaiken A ja O on pitää eläimistä hyvää huolta. Olojen on oltava eläimelle optimaaliset, ja myös rehuhyötyosuus on edelleen tärkeä.”

Hyvää huolta tilalla pyritään pitämään myös työntekijöistä. Eläintenhoitajista pisin työsuhte on kestänyt jo 12 vuotta.

”Työntekijöitä ei ole tällä hetkellä helppo saada, mutta olemme saaneet mm. vuokratyövoimaa. Työnjohdossa pitää ottaa huomioon ihmisten erilainen soveltuvuus eri työtehtäviin. Viihtyminen työssä edellyttää myös hyvää yhteishenkeä porukan kesken”, Pertti Rantanen sanoo.

Työn tulosten näkeminen tuottaa iloa myös Rantasille. Kun teurassioilla on hyvät painot ja ehjät hännät, se on hienoa, Tuomas tiivistää. ●

**PORSAIDEN
VIEROTUSPAINOT
OVAT PAREMMAT
KUIN VANHALLA
AINEKSELLA.**

ELÄINTEN HYVINVOINTI kuuluu HKScanin vastuullisuustyön perustaan ja edistämme sitä yhteistyössä solumuuttajiemme sekä muiden kumppaniemme kanssa. Eläinten hyvinvoinnin kehitystyö parantaa paikallisen ruokaketjun kilpailukykyä ja vastuullisuutta.

Keväällä alkaneessa hyvinvointitutkimuksessa hankitaan tietoa sonnien käyttäytymisestä lämminkasvatamossa videokuvantamisen avulla ja kehitetään tekoälyn käyttöä eri käyttäytymisomien tunnistamiseen videolta. ”Perustoimintojen lisäksi selvitetään mahdollisuutta opettaa konenäkö tunnistamaan tarkemmin sonnien sosiaalista käyttäytymistä, kuten leikkimistä tai kehonhoitoa. Näin pääsemme määrittämään lihanautojen aikabudjettia, eli kuinka paljon aikaa sonnit käyttävät makaamiseen, syömiseen, seisokeluun ja mahdollisesti sosiaaliseen käyttäytymiseen. Lisäksi kehitämme karjajharjan käytön mittaustekniikkaa tekoälyn avulla”, kertoo HKScanin eläinlääkäri Heidi Härtel.

Tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa yhdessä solumuuttajien kanssa esimerkiksi eri kasvattamo-olosuhteiden vertailuissa ja eläinten hyvinvoinnin kehittämistyössä.

TIIVIS YHTEISTYÖ PILOTTITILAN KANSSA

Tutkimuskumppanina on HKScanin pilottitila Urjalassa. Huhtikuussa tilan kasvattamoon asennettiin kahdeksan tekoälykameraa neljään eri karsinaan. Yhdessä karsinassa on 11–13 eläintä ja ne ovat iältään noin vuoden ikäisiä.

Tilalla tehdään päiväkirjaimaisesti merkintöjä esimerkiksi navetalla tapahtuvasta ruokinnasta ja muista toimenpiteistä, joita peilataan tallennettuun dataan.

”Olemme mielenkiinnolla

mukana tässä työssä. Eläinten hyvinvointi on tuottajien sydämen asia ja olemme sitä mielellämme kehittämässä eteenpäin”, sanoo tilan emäntä Katja Vättö. Katjan päivätyö on HKScanin naudanhankinnassa. Isäntä Niilo Stenberg työskentelee kokopäiväisesti maatilan töissä.

ÄLYKAMERAT HAVAINNOIVAT 24/7

Eläinten hyvinvoinnin todentamisessa tarvitaan ihmissilmää. Älykameroiden etuna on, että niiden avulla pystytään tarkkailemaan eläimiä ja olosuhteita silloinkin, kun ihmisen ei ole paikalla.

Nautojen hyvinvoinnin mittaaminen on monitahtoista. Nykyään hyvinvoinnissa painotetaan perustarpeiden ja lajinmukaisten käyttäytymistarpeiden toteutumisen lisäksi eläimen positiivista tunnetilaa ja esimerkiksi mahdollisuutta vaikuttaa omaan olotilaansa. Tämä näkyy myös kansainvälisissä tutkimuksissa.

Naudoilla tutkimus on perinteisesti painottunut maidontuotantoon. HKScan tekee edistyksellistä työtä kehittämällä lihanautojen hyvinvoinnin mittaamista.

”Tämän tutkimuksen avulla saadaan uutta tietoa sonnien käyttäytymisestä. Eläinten käyttäytymistä lukevat tekoälysovellukset vaikuttavat todella kiinnostavilta työkaluilta edistää eläinten hyvinvointia”, toteaa dosentti Laura

Hänninen Helsingin yliopiston Eläinlääketieteellisestä tiedekunnasta.

HKScanin johtamassa hankkeessa ovat mukana Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Empirica Finland, JAMKin tutkinto-opiskelija sekä tutkimuskohteena oleva HKScanin sopimustila. Hankkeeseen on myönnetty rahoitusta Business Finlandilta. ●

Värikoodauksella havainnollistetaan eläinten tunnistamista videokuvasta.

Imettäjälehmät saavat Närvästen tilalla hoitaakseen uudistukseen kasvatettavat vasikat. Välikyseen menevät juotetaan tuttisangoista, jotta alku uudessa paikassa sujuisi mahdollisimman stressittömästi.

Närväset tarjoavat vasikoille VIERIHOIDON JA OIKEAA MAITOA

Maitotilalla säästyy paljon työtä, kun lehmät saavat hoitaa vasikkansa alkuun itse. Närväsillä pitovasikoiden jatkojuotosta huolehtii imettäjälehmä, välikyseen meneville maito tarjoillaan tuttisangoista.

TEKSTI: RAILA AALTONEN KUVAT: RAILA AALTONEN JA PETRI NÄRVÄNEN

KIILTÄVÄKYLKINEN HOLSTEIN-LEHMÄ hoitelee parin päivän ikäistä sonnivasikkaansa tilavassa poikimakarsinassa Iina ja Petri Närväsen tilalla Ypäjällä. Vasikka sai ternimaidon suoraan emältään oikean lämpöisenä ja sopivana annoksena. Emä käy jo lypsällä muiden lehmien kanssa, mutta palaa lypsasemalta vasikan luo.

Kohta vasikka siirretään tuttijuotolle uudemman navetan ryhmäkarsinaan ja emä takaisin tuttuun laumaan, kuivikepihatton isolle puolelle.

”Aluksi vasikka huutaa ruokaa, mutta hiljenee pian,

kun se oppii juomaan tutista. Lehmäkin rauhoittuu, kun se ei enää kuule vasikan ääntä”, kertoo Iina Närvänen runsaan kolmen vuoden kokemuksella.

EMOLEHMISTÄ MAIDONTUOTOON

Närväset aloittivat maidontuotannon keväällä 2020. Sitä ennen tilalla oli ollut pitkään simmental-emoja.

”Kun tukikauden vaihde lähenee, oli keksittävä, miten tuloja saadaan lisää. Emolehmien lisääminen tai vasikoiden loppukasvatus olisi vaatinut rakennusinvestoinnin lisäksi lisäämään myös peltoalaa, mikä olisi ollut

vaikeaa. Me valitsimme tulovirran lisäämisen nykyisistä peltohehtaareista.”

Valion näytettyä vihreää valoa suunnitelmalle pariskunta investoi uuteen tuotantorakennukseen, johon toteutettiin lämmin 14-paikkainen takaalypsyasema maituhuoneineen ja ryhmäkarsinoita pikkuvasikoille. Emolehmille vuonna 2011 rakennettu pihatto sopi sellaisenaan uuteen tuotantomuotoon.

Hiehoja ostettiin useilta tiloilta, ja nyt karjassa on simmentalin lisäksi holsteinia ja ayrshirea sekä puhtaana että erilaisina ristetyksinä. Lypsettäviä on 55 ja tavoitteena 70 lehmän karja.

TYÖTÄ SÄÄSTÄVÄ KÄYTÄNTÖ

Lypsypihatton isossa karsinassa Pipsa-lehmä imettää kolme ruskeankirjavaa lehmävasikkaa. Kaikki lehmät eivät hyväksy hoidettavakseen vieraita vasikoita, mutta Pipsalta työ sujuu. Viereisessä karsinassa ovat sen edelliset ”hoitolapset”, jotka kohta siirretään hiehoryhmään kasvamaan.

Jos vasikat tuntuvat jäävän nälkäisiksi, avuksi otetaan toinen imettäjä, ja jos maitoa tulee ylimäärin, ryhmään lisätään uusi vasikka. Vasikkapiilossa tarjotaan apetta ja väkirehua, jota alkaa kuluu merkittävämmän noin kymmenen viikon iässä. Vierotusikä on kolme kuukautta.

Viikkoa ennen siirtoa vasikoille laitetaan nenäläpät estämään imemistä. Kun vasikoilla on maha täynnä rehua, ne eivät protestoi muutosta, Iina Närvänen kertoo.

”Vaikka meijeriin kelpaavaa maitoa menee vasikoille, työnsäästön ansiosta tämä malli tuntuu mielekkäältä. Meidän ei tarvitse juottaa vastasyntyneitä vasikoita erikseen eikä lypsää muillekaan vasikoille maitoja. Aikaa säästyy myös, kun ei tarvitse valmistaa jauheesta juomaa, tarjoilla ja tiskata.”

Myös välikyseen lähtevät vasikat juotetaan maidolla, pakkasilla kolmesti ja muuten kahdesti päivässä. Närväsiltä lähtee vuodessa noin 35 vasikkaa ternivälikyseen.

”Nyt kasvamassa on paljon viimevuotisia lehmävasikoita, joten loppuvuoden poikimisista tulee paljon välikyvasikoita. Ylimääräisiä emme kasvata.”

Närväset eivät koskaan laita vasikkaa välikyseen suoraan emän alta, vaan kaikki osaavat lähtiessään juoda tutista. Jos tutin käytön opettelu alkaa samalla kun pito-paikka ja kaverit vaihtuvat, vasikka stressaantuu ja kasvu saattaa tyssätä jopa viikoiksi.

TOIVEISSA ISO JA LAADUKAS SATO

Tältä vuodelta Närväset toivovat ennen muuta kunnan rehusatoa. Maidontuotannon alkuvuodet ovat olleet kamppailua huonojen satojen kanssa.

”Kesällä 2021 rehua saatiin kuivuuden takia todella niukasti. Seuraava talvi tappoi nurmista apilan, kakkossato ei kasvanut hyvin ja kolmossatoa ei saatu lainkaan. Puuttuvaa valkuaista piti ostaa kalliisti väkirehussa. Jos nyt tulisi kunnan sato, lehmät saisivat viimein näyttää, mihin pystyvät.”

Tila siirtyi luomuviljelyyn viisi vuotta sukupolvenvaihdon jälkeen, vuonna 2016. Maito myydään kuitenkin tavanomaisena.

”Luomumaidon kysyntä on hiipunut, joten emme saaneet meijeriltä luomusopimusta. Jätimme eläimet pois luomusta viime vuoden keväällä”, Iina Närvänen kertoo.

Peltoalaa on saatu kasvatettua vuokraamalla, ja nyt sitä alkaa olla riittävästi sekä rehuntuotantoon että myytävän sadon tuottamiseen. Luomutilan pitää viljellä myyntikasveja 30 prosentilla peltoalasta. Närväsillä myyntiin tuotetaan hennettä, vehnää ja kauraa.

Säilörehun korjuun jälkeen lähilohkot palvelevat laitumina. Lehmät ovat Iina Närväsen mukaan mielellään päiväsaikaan sisällä, mutta kesäyöt ne hengaavat ulkona. Laitumelle pääsevät myös imettäjälehmät. ●

Iina ja Petri Närväsen soveltavat emolehmätilan rutiineja lypsykarjansa hoidossa. Lehmät hoitavat alkuun itse vasikkansa poikimakarsinassa. Lypsylle uuteen tuotantorakennukseen lehmät kulkevat vanhasta kylmäpihatosta.

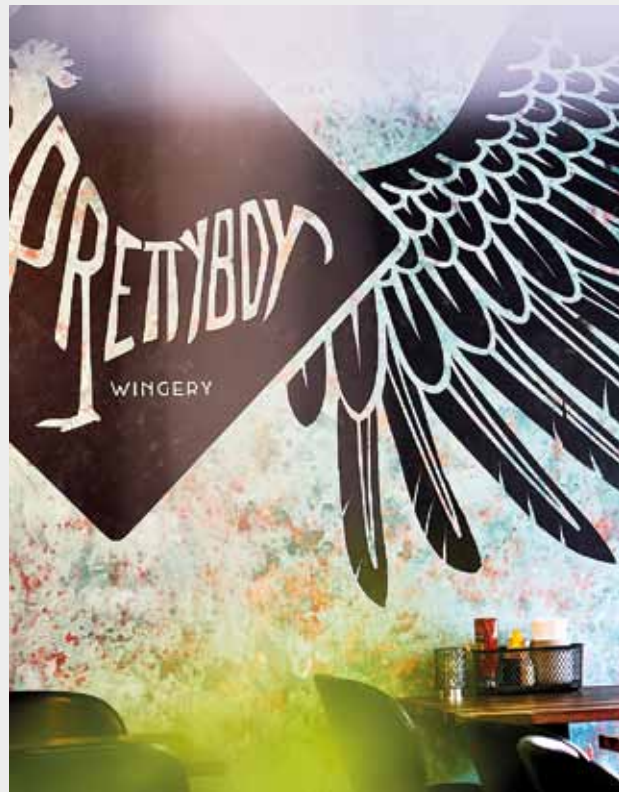
TILA
Niemelän tila, Ypäjä

OMISTAJAT
Petri ja Iina Närvänen,
tytär Aino 8 vuotta

KARJA
55 lypsävää, rodut
simmental, holstein,
ayrshire
Pitovasikat
imettäjälehmien hoidossa,
ternit tuttijuotolla 3-4
vrk:n iästä eteenpäin

PELTOALA
197 ha, josta noin 140 ha
nurmella

TYÖVOIMA
Ei ulkopuolista työvoimaa,
urakointipalveluja
käytetään

Premium-kana siivittää kotikokit festarimestareiksi KANABUUMISSA EI NÄY HYYTYMISEN MERKKEJÄ

Ensin tulivat premium-burgerit, sitten premium-pizzat. Nyt kovassa nousukiidossa ovat kanaravintolat ja aivan uuden laatutason kana-annokset.

INNOITTAJINA UUELLE kanabuumille toimivat muun muassa Amerikan ja Iso-Britannian valtavat Wing Fest -tapahtumat. Kanasiipifestarilla ovat esillä parhaat kanaruokien tekijät ja tarjolla suussa sulavimmat kanaherkut. Toinen kuuma ruokailmiö on grocerant (grocery + restaurant). Näiden innoittamina syntyvät uudet Kariniemen Wingfest® -tuotteet, joissa kohtaavat herkullinen suomalainen kana ja Pretty Boy® Wingery -ravintolan jäljittelemättömät kastikkeet ja viimeistelymausteet.

KANAKASTIKE ON KOTIRUOKIEN YKKÖNEN Siipikarjan lihaa syötiin viime vuonna Suomessa noin

28,3 kilogrammaa henkilöä kohden*. Määrä on vuodesta 2000 yli kaksinkertaistunut. Kanakastike nousi suosituimmaksi kotiruokaksi 2020 ja se on pitänyt ykköspaikkaa siitä asti.

Elintarvikkeiden valinnassa tärkeimpänä pidetään hyvää hinta-laatusuhdetta ja herkullista makua. Ruoan halutaan olevan myös edullista, ravitsevaa ja terveyttä ylläpitävää**. Kana on ruokatrendien super-match, jossa yhdistyvät perheiden ruokatoiveet ja ostopäätösten tärkeimmät valintakriteerit.

Perinteisesti broileri on ollut vahvimmillaan arjen ruokahetkissä. Siitä on helppo ja nopea valmistaa

ruokaa, ja siitä saa helposti maustamalla monenlaisia herkullisia ja terveellisiä ruokia koko perheelle.

Tällä hetkellä kovin kanabuumi on ravintolapuolella, jossa siipikarja raaka-aineena on kovassa kasvussa.

PREMIUM-KANAA KOTIKEITTIÖÖN

Uudenlaisista kanatuotteista etsitään vaihtelua arkeen ja ideoita juhlavampiin kodin ruokahetkiin. Yksi nouseva ruokatrendi on jaettavat ateriat.

Syyskuussa kaappoihin saapuvat Kariniemen Wingfest-uuuustuotteet. Nyt ihan jokainen voi valmistaa kotona ravintolatasoisen kana-aterian tai järjestää omat elämysfestarit vaikka joka päivä.

Pretty Boy Wingery syntyi kesällä 2021, kun Mikko Mollberg tiimeineen avasi kanansiipiä tarjoilevan ruokakärrynsä Helsingin Töölöntorille. Muutaman kuukauden päästä Pretty Boy Wingery avasi ovensa Espoon Iso Omenaun. Nyt ravintoloita on ruokakärryn lisäksi jo viisi.

Ravintolan filosofia on selkeä: kotimaista kanaa Kariniemen kotitiloilta, käsintehtyjä kastikkeita tuoreista raaka-aineista ja autenttisia makuyhdistelmiä maailmalta. ●

*) Luonnonvarakeskuksen (Luke) ravintotaseen ennakkotiedot, määrä ilmoitetaan luullisena lihana

**) Kantar TNS Agri Oy, 2022

FILOSOFIA ON SELKEÄ: KOTIMAISTA KANAA KARINIEMEN TILOILTA, KÄSINTEHTYJÄ KASTIKKEITA JA AUTENTTYTISIA MAKUYHDISTELMIÄ.

TIEKARTTA WINGFEST-MAKUNAUTINTOON

1. Kypsennä kanat rapeiksi ohjeen mukaan.
2. Siirrä kypsät kanat kulhoon, sekoita joukkoon kastike ja viimeistelymausteet.
3. Nauti tuotteet heti rapeina ja lämpiminä!

KARINIEMEN WINGFEST-SARJAN UUTUUSTUOTTEET:

KARINIEMEN WINGFEST BONELESS SOUL SURVIVOR

- Rapeaksi pintamaustettuja kananpojan paistipaloja.
- Viimeistelyyn Pretty Boy Wingeryn Soul Survivor -kastike ja seesamisienemenet.

KARINIEMEN WINGFEST FILEEVIIPALE BANG COQ

- Rapeaksi pintamaustettuja kananpojan fileeviipaleita.
- Viimeistelyyn Pretty Boy Wingeryn Bang Coq -kastike ja paahdettu sipuliouhe.

KARINIEMEN WINGFEST WINGS BUFFALO

- Pintamaustettuja kananpojan siipiä.
- Viimeistelyyn Pretty Boy Wingeryn Buffalokastike ja juustolastut.

Syksyn uutuudet helppoon ja maistuvaan arkeen

HK tuo syksyn kattavan valikoiman arjen kokkaushetkiä helpottavia uutuuksia. Helppouden lisäksi kuluttajat hakevat ruoasta myös elämyksellisyyttä. Syksyllä nautitaan lempeistä mausta unohtamatta herkutteluhetkiä.

YKSI ODOTETUIMPIA lanseerauksia ovat juureen leivotut Todella HK pizzat, jotka maistuvat koko perheelle. Maista myös salaatteihin, pastaan, leivän päälle tai sellaisenaan naposteltavaksi sopivia mureita HK Lastuja sekä Popsi® -uutuusia.

HK Uunivalmis-sarja helpottaa kokkaamista

Arjen kokkausta helpottaa uusi HK Uunivalmis lempeä possu-kasviscurry. Se valmistetaan HK viljaporsaan lihasta ja härkäpavuista, paprikasta ja sipulista lempeän täyteläisessä currykastikkeessa. Uunivalmiina kartonkivuoassa, vain kansi pois ja uuniin. Tarjoile riisin, pastan tai perunan kera ja ateria on valmis.

Viljaporsaan juusto-jalopenotaskut hurmaavat maullaan

Hieman parempiin ruokahetkiin sopii käsityönä Forssassa tehty suomalainen HK Viljaporsaan juusto-jalopenotasku. Porsaanleikkeestä valmistetut taskut on kuorutettu gluteenittomalla maissipaneroinnilla ja täytetty mehevällä juusto-jalopenotäytteellä. Kypsennystä vaille valmis: paista rapeaksi pannulla, airfryerissa tai uunissa.

Todella HK Pizzat ovat täällä!

Uutuudet ovat herkullisia pizzoja klassikkotäytteillä koko perheen makuun. Maukkaat pohjat ovat juureen leivottuja. Täyttävien pizzojen lihatäytteet ovat taattua HK-laatua kotimaisesta lihasta.
HK Pizza Kebab
HK Pizza Kinkku-Ananas
HK Pizza Pekoni-Pepperoni

Suosittu Popsi® -tuoteperhe kasvaa

HK Popsi® Kananakki on maistuva kuoreton nakkisellaisenaan syötäväksi, grillattavaksi tai vaikkapa hodarin väliin. Suomalaisesta lihasta valmistetuista Popsi-nakeista syntyy nopeasti maistuva nakkimukakas aamiaiseksi tai pikkunälkään. Kananakki on Sydänmerkki-tuote eli tuoteryhmässään rasvan ja suolan kannalta parempi valinta. Niin hyvältä maistuu Popsi!

HK Popsi® Lihaisa Balkan on kuoreton nakkijoka sopii erityisen hyvin ruuanlaittoon. Suomalaisesta porsaan- ja naudanlihasta valmistetun nakin lihapitoisuus on 75 %. Balkanista valmistat maukkaan nakkikeiton tai -kastikkeen ja se maistuu grillattuna myös perheen pienimmille.

Niin hyvältä maistuu POPSI!

Opa! Via makumatkaa syksyllä Kreikkaan

Aidolla fetajuustolla maustetussa kermaisessa Via Feta-kurpitsapastassa maistuu Kreikka! Myskikurpitsalla, pinaatilla ja kurpitsansiemenillä höystetty jyväpasta orzo tunnetaan Kreikassa nimellä kritharaki. Italiassa se on risoni, iso riisi. Al dente, naturalmente!

Kypsät lastut sopivat salaatteihin, voileipiin tai pastaan

HK Lastut on valmistettu mureaksi kypsennetyistä suomalaisesta broilerin- ja kalkkunanfileestä. Lastut sopivat sekä kylmiin että lämpimiin leipiin ja muuhun helppoon ja nopeaan ruuanlaittoon. Valmista monikäyttöisistä lastuista vaikkapa pasta, pizza tai salaatti tai napostele sellaisenaan. Laktoositon, runsasproteiininen.

HK Lastut Kananpojan Filee Ranch
HK Lastut Kalkkunan sisäfilee paahdettu

KARINIEMEN® VIE MAKUMATKALLE ETELÄÄN

Kariniemen® syksy on tänä vuonna täynnä toinen toistaan herkullisempia uutuusia! Vastamme arjen kokkailutarpeisiin tuomalla valikoimaan monipuolisen kattauksen helppoon ja nopeaan ruuanlaittoon sopivia tuotteita.

Fileesuikaleuutus helpottaa kiireistä arkea

Arjen monikäyttöinen helpottaja on Kariniemen Kananpojan fileesuikale Kolme pippuria Täyteläisessä mausteessa on musta-, viher- ja rosépipuria. Fileesuikaleesta valmistat nopeasti vaikkapa mehevää kanapastaa. Gluteeniton, laktoositon, runsasproteiininen.

Italialaista twistiä - Uunivalmis Toscanan pata kalkkunasta

Kariniemen Kalkkunan Uunivalmis Toscanan pata on perinteinen italialaistyyppinen pataruoka, joka kypsyy vaivattomasti uunissa. Toscanalaiseen tapaan tomaattisessa mausteessa on myös vihreää paprikaa, valkosipulia, yrttejä ja ripaus sitruunaa. Lisää pataan halutesasi kermaa ja nauti pastan tai riisin kera.

Minuuttipihveissä maistuu paahteinen sitruuna

Kariniemen Kananpojan Minuuttipihvi® Paahteinen sitruuna on ohut, fileestä valmistettu pihvi, jossa on raikkaan sitruunainen pintamauste. Minuuttipihvi sopii esimerkiksi pasta-annoksiin, salaatteihin tai grillattavaksi. Rasiassa on 5-7 pihviä. Kariniemen Kananpoika on aina suomalaista, ilman antibiootteja kasvatettua kanaa.

MARKO AIRAMAA
Kaupallinen johtaja
HKScan, Suomi

HKScan tuo laadukkaita ratkaisuja erilaisiin ruokahetkiin ja tarjoaa perinteisten makujen rinnalla uusia makuelämyksiä.

HKScanin kaupalliset konseptit kehittyvät kuluttajalähtöisesti

Elintarviketeollisuuden toimintaympäristö on viime vuodet muuttunut nopeasti. Me HKScanissa vastaamme muutoksiin terävöittämällä kaupallisuuttamme ja kirkastamalla brändimme entistä kuluttajalähtöisemmiksi. Työn keskiössä ovat myös tiedolla johtaminen ja vastuullisuus.

HKSCANIN PITKÄN aikavälin strateginen tavoite on kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi. Ydinliiketoimintaamme kuuluvat liha, lihavalmisteet ja valmisruoat, joita ovat esimerkiksi ateriat, ateriakomponentit ja välipalat. Kuluttajien ruokahetket ovat monipuolistuneet ja muutoksia on myös ateriarhythmissä. Esimerkiksi päivällinen saattaa korvautua vaikkapa koripallokentän laidalla treenin päätteeksi syötävällä Via® salaattilla.

Kaupallisissa toiminnoissa tehtävämme on vastata muuttuviin tottumuksiin ja tuoda laadukkaita ratkaisuja kuluttajien erilaisiin ruokahetkiin. Panostamme entistä enemmän kuluttajabrändeihimme ja luomme isompia ja entistä kaupallisempia konsepteja ja tuotekategorioita. Brändityötämme Suomessa luotsaa uusi markkinointijohtaja **Tiina Frazer**.

Yksi esimerkki uusien tuotteiden ja konseptien menestyksestä on viime kesän uutuus, Kariniemen® Buffalo -grillimakkara, joka sai makkararaadin korkeimmat pisteet *Iltasanomien* maku-testissä. Syyskuussa lanseerasimme Kariniemen Wingfest -konseptin, joka mahdollistaa uudenlaiset

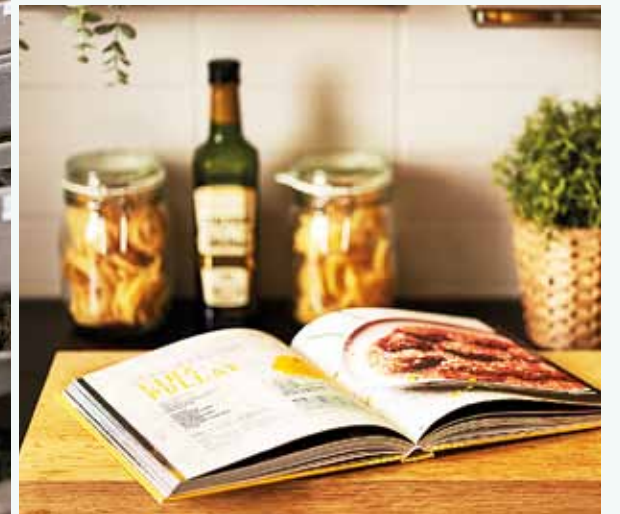
kanafestarielämykset kotikeittiössään. Asiakkaiden, median ja somevaikuttajien hehkutukset ovat olleet innostavia ja rohkaisevia. Suomalaiset haluavat kokea makuelämyksiä perinteisten makujen rinnalla.

SIIPIKARJANLIHA KASVUN VETURINA

Suomessa siipikarjanlihalla on imua. Tuoteryhmä toimii liha-alalla kasvun veturina. Olemme hioneet Kariniemen tuotevalikoimaa entistä purevammaksi. Suomessa siipikarjatuotteiden valikoima on monipuolinen ja meillä broileri on totuttu ostamaan tuoreena. Joissakin maissa broileria myydään edelleenkin pääasiassa pakasteena.

Kuluva vuosi tulee olemaan historiallinen, sillä siipikarjanlihan kulutus ohittaa Suomessa täpärästi sianlihan kulutuksen.* Ennustamme mukaan broilerinlihan kulutus on tänä vuonna yli 28 kiloa henkeä kohden. 2000-luvun alusta lukien kulutus on yli kaksinkertaistunut.

Naudanlihan kulutus on ollut pitkään vakaata, mutta se notkahti hieman pandemian ja hintojen

nousun takia 17 kiloon henkeä kohti vuodessa. Kysynnän odotetaan elpyvän samaa tahtia, kun food service jatkaa nousuaan takaisin jaloilleen koronapandemian jälkeen.

SUOMALAISET LUOTTAVAT HK -BRÄNDIIN

Elokuussa vietimme HK Sinisen Lenkin 60-vuotissyntymäpäivää ja Lenkki-viikkoa, joka huipentui 18.8. vietettyyn Kansalliseen lenkkipäivään. Suomalaiset rakastavat ikonista Sinistä Lenkkiä ja niitä ostetaan joka päivä noin 22 000 pakettia. Juhlavuoden uutuusmaku, helmikuussa myyntiin tullut HK Sininen Lenkki Aura®, on noussut makuvaihtoehtojen ykköseksi, ohi vuosia myynnissä olleen HK Sininen Lenkki Juuston.

Pian suomalaiset pääsevät herkuttelemaan HK®:n käteville valmistuspiteillä, jotka valmistetaan Euran yksikössämme oikeassa kiviariinaunissa. Tämä on mielenkiintoinen lisä HK-tuotevalikoimaan.

*) TNS Kantar Agri Lihabarometri

PIAN SUOMALAISET PÄÄSEVÄT HERKUTTELEMAAN HK®:N KÄTEVILLÄ VALMISPITSOILLA, JOTKA VALMISTETAAN EURAN YKSIKÖSSÄMME OIKEASSA KIVIARINAUNISSA.

VASTUULLISUUS ON ARJEN TEKOJA

Nykymaailmassa vastuullisuus on liiketoiminnan edellytys. Menestyäksemme tarvitsemme tiivistä yhteistyötä koko arvoketjussa aina pelloilta pöytään asti. Vastuullisuudessa pääpainona ovat eläinten hyvinvointi, hiilineutraali ruokaketju ja vastuulliset pakkaukset. Tutkimus- ja vastuullisuusjohtaja **Mikko Järvinen** luo tiimeineen hyvät vastuullisuuskonseptimme kaupallisiksi menestystekijöiksi. •

SAULI JAAKKOLA
Kehittämispäällikkö
Pyhäjärvi-instituutti
Kirjoittaja toimii
HKScanin asiantuntijana

LIHANTUOTANNON HIILIJALANJÄLKEÄ VOI PIENENTÄÄ

Maatalous on yksi ensimmäisistä kärsijöistä muuttuvassa ilmastossa. Toisaalta maatalous on metsätalouden ohella yksi harvoista aloista, jotka voivat olla ratkaisijan roolissa ilmastonmuutoksen hillinnässä.

HAASTAVAT OLOSUHTEET esimerkiksi tuotannon vesitalouden kannalta konkretisoituivat jälleen viime kesäkuussa. Kuumuus ja sateettomuus laittoivat pelto-kasvit koville ja verottivat ainakin osassa maata satoa reilusti. Viimeisimpinä vuosina melkein joka kasvukausi kuumuus, kuivuus tai molemmat ovat korventaneet kasvustoja. Toisaalta heinäkuussa sademäärä oli paikoitellen hyvin suuri ja peltojen kuivatusjärjestelmän toimivuus joutui testiin.

Maatalous on merkittävä kasvihuonekaasupäästöjen lähde. Huomionarvoista on, että maaperän osuus maatalouden 16 Mt:n (CO₂e) kokonaispäästöistä on noin kolme neljäsosaa. Maaperän päästöistä taas noin kolme neljäsosaa tulee eloperäisiltä mailta. Lisäksi merkittäviä päästölähteitä ovat eläinten ruuansulatus ja lannan käsittely.

Toimia on tärkeää kohdistaa kaikkien päästöjen pienentämiseen, mutta suurin potentiaali vähennyksille on suurimmissa päästölähteissä. Kotieläintuotannossa tämä tarkoittaa huomion kohdistamista rehukasvien viljelyyn ja eläinten tehokkaaseen ruokintaan.

NOLLAPÄÄSTÖINEN VIILJELY ONNISTUU

Maatalous on erityislaatuinen ala, koska sen käyttövoimana on suurelta osin kasveihin sidottu auringon

energia. Fotosynteesissä valon säteilyenergia sitoutuu orgaaniseen aineeseen eli kasvi tekee vedestä ja hiilidioksidista hiilihydraatteja ja happea. Kasvien avulla on siis mahdollista oikeissa olosuhteissa ja tietyillä maaloilla jopa tehdä peltomaasta hiilinielu.

Oleellista on saada kasvien sitoma hiili pysymään peltomaassa pitkään. Maassa on nopeassa kierrossa olevaa partikkelimaista orgaanista ainesta, joka hajoaa kuukausissa tai vuodessa.

Toinen ja hiilensidonnann kannalta merkityksellinen hiilen muoto on mineraaliaineksen suojassa oleva orgaaninen aines. Tämä on turvassa hajotukselta ja luonteeltaan pysyvää sorttia. Suurin potentiaali pelto-maan hiilensidonnalle onkin vähämultaisilla savespitoisilla mailla.

Rehuntuotannon päästöjen pienentämiseen ei ole olemassa yhtä keinoa, joka korjaisi tilanteen. Tarvitaan useita eri menetelmiä ja niiden soveltamista kulloinkin vallitsevissa olosuhteissa.

Kivennäismaat ja turvemaat poikkeavat toisistaan merkittävästi sekä päästöiltään että päästöjen hillinnan suhteen. Turvemailla on hyvin hankalaa aktiivi-viljelyssä päästä alhaisiin päästöihin. Kivennäismailla sen sijaan on mahdollista viljellä jopa kokonaan ilman kasvihuonekaasupäästöjä.

HKScanin pilottiloilla pyritään kehittämään alkutuotantoa kannattavampaan ja kestävämpään suuntaan. Kasvukaudella 2023 keskityttiin mm. lannoituksen optimointiin, kierrätysravinteisiin ja kasvihuonekaasupäästöjen mittaamiseen.

TURVEMAILLEKIN ON KEINOJA

Turvemailla päästöjä voidaan vähentää merkittävästi nostamalla pohjaveden pintaa, mikä estää orgaanisen aineksen hajoamisen. Muokkaamattomuus ja jatkuva kasvipeite ovat myös keinoja päästöjen vähentämiseen. Nurmituotanto sopii turvepelloille. Säätokeivoilla voidaan pidättää vettä pellolla kauemmin ja samalla huolehtia nurmen vedensaannista.

Kivennäismailla ilmastopäästöjä vähentävät toimet voivat olla eduksi myös maatalon taloudelle ja parantaa tuotantoedellytyksiä pellolla. Kasvipeitteisyyden maksimointi parantaa maata ja suojaa sitä kasvukauden ulkopuolella. Kerääjä- ja välikasvien avulla voidaan ottaa ylimääräistä ravinnetta maasta talteen ja estää sen valuminen vesistöihin.

Monivuotinen nurmi on tehokas hiilensitoja. Tosin nurmen mukanaolo viljelykierrossa edellyttää useimmiten sitä, että nurmella on rehukäyttöä. Myös kivennäismailla muokkauksen minimoinnilla on positiivinen ilmastovaikutus.

Kierrätyslannoitteiden suosiminen ja mineraalilannoitteiden mahdollisimman tehokas käyttö vähentää viljelyn hiilipäästöjä. Antamalla sopiva määrä kierrätysravinnetta täydennettynä oikeaan aikaan annettulla mineraalilannoitteella voidaan päästä samoihin satotasoisiin kuin pelkällä mineraalilannoitteella.

HKSCAN JA PILOTTITILAT TESTAAVAT

Satovarmuus ja hyvä satotaso ovat oleellisia asioita

Oleellista on saada kasvien sitoma hiili pysymään peltomaassa pitkään.

rehuntuotannon ilmastopäästöjen vähentämisessä. Kasveille tulee antaa mahdollisimman hyvät olosuhteet kasville. Tämä tarkoittaa mm. hyvää maan rakennetta, kunollista viljelykiertoa sekä oikea-aikaisia ja oikein valittuja viljelytoimenpiteitä. Hyvä sato johtaa pienempiin päästöihin satokiloa kohti.

HKScanin pilottiloilla testataan ja kehitetään edellä mainittuja toimia ja pyritään kehittämään HKScanin alkutuotantoa kannattavampaan ja kestävämpään suuntaan.

Kasvukaudella 2023 keskityttiin mm. lannoituksen optimointiin, kierrätysravinteisiin sekä kasvihuonekaasupäästöjen mittaamiseen.

HKScanin tavoitteena on hiilineutraali ruokaketju maailmalla kuluttajille vuoden 2040 loppuun mennessä. HKScan tekee tiivistä yhteistyötä Pyhäjärvi-instituutin asiantuntijoiden kanssa. Uudet tavat tuottaa ruokaa ovat osa ilmastonmuutoksen ratkaisua. •

Elovaaran tilalla katsotaan tulevaisuuteen

Naudanlihantuottaja Antti Elovaaran tavoitteena on ottaa tilalle hankituista ratkaisuista kaikki hyöty irti. Vuosi sitten käynnistetty biokaasulaitos tuottaa karjanlannasta sähköä, lämpöä ja kiertotalouslannoitetta.

TEKSTI: TUULIKKI SUIHKONEN KUVAT: AKSELI MURAJA

ANTTI ELOVAARA pyörittää lihakarjatilaa Remeskylässä Kiuruvedellä yhdessä isänsä Mikko Elovaaran ja äitinsä Outi Elovaaran kanssa. Työnjakokin on selvä. Antti ja Outi hoitavat lihakarjan, Antti on vastuussa pelto- töistä ja Mikon vastuulla on tilakeskuksessa toimiva metallipaja.

”Olen nähnyt yrittämisen arkea ihan lapsesta pitäen. Minulla on halu toteuttaa omaa näkemystäni ja investoida tuottavuuteen”, Antti kertoo uravalinnastaan.

Tilaa on kehitetty määrätietoisesti vuodesta 1995 alkaen. Alkuaan 40 peltohehtaarin tilalla on nyt viljelyksessä 570 hehtaaria, josta monivuotista säilörehunurmea on 420 ja viljalla 150 hehtaaria.

Lisäksi tilayhtymään kuuluvalla Elovaskalla on peltoa 75 hehtaaria, jotka pyritään pitämään viljalla. Peltoala on kokonaisuudessaan talouskeskuksen ympärillä. Lohkot ovat suuria, jotta tehokkaista työkoneista saadaan kaikki hyöty irti.

”Peltopinta-alaa ei ole enää tarkoitus kasvattaa. Nyt fokuksena on suuremmat sadot ja pellon kasvukunnosta huolehtiminen”, Antti täsmentää.

Nurmien korjuussa käytetään kolmen sadon taktiikkaa. Rehua kuluu paljon, sillä kasvamassa on noin 3 000 nautaa, joista 1 800 on loppukasvatuksessa olevia maitorotuisia hiehoja ja sonneja. HKScan välittää noin 10-viikkoiset vasikat lähialueen maitotiloilta.

Nurmirehun lisäksi ruokinnassa käytetään kivennäisiä, perunan kuorimajätettä, panimoteollisuuden sivuvirtana syntyvää mäskiä ja täysrehua. Apevaunu jakaa rehun tasaisesti molemmin puolin.

”Myös ruokinnassa tähtäämme tehokkuuteen. Apevaunun valinnassa painotimme

tehokuuden lisäksi yksinkertaista tekniikkaa, jotta voimme suorittaa huoltotoimenpiteet itse. Omalla konepajallamme on osamista ja kattavasti varaosia saatavilla.”

Tilalla työskentelee kahdeksan työntekijää ja yhteisillä aterioidella käydään kuulumisten lisäksi läpi päivänpolttavat asiat. Lähialueen urakoitsijat hoitavat esimerkiksi salaojien kunnostukset ja lannan levitykset.

ENERGIAN OMAVARAISUUTTA BIOKAASULLA

Elovaaran tilalle rakennettiin vuosi sitten oma biokaasulaitos. Investoinnin laskettiin oleva järkevä, sillä raaka-ainetta saadaan läheltä ja sen tuotokset käytetään tilalla.

”Biokaasulaitos tuottaa meidän tilallamme karjanlannasta sähköä, lämpöä ja mädätettä, joka hyödynnetään peltolannoitteena. Optimaalinen ravinnekierto pienentää hiilijalanjälkeämme ja se on taloudellinen ratkaisu”, Antti painottaa.

”Optimoimme laitoksen tuotannon niin, että se vastaa tarpeisiimme. Tutkimme myös eri syötteiden vaikutuksia tehokkuuteen.

Myös ruokinnan tehokkuus ja suuret sadot pienentävät tilan hiilijalanjälkeä.

Uutena lisäämme seokseen paistinrasvaa, jota saamme paikallisista ravintoloista. Olemme oppineet paljon viimeisen vuoden aikana, osan kantapään kautta”, hän nauraa.

Prosessissa syntyvä lannoite on puhdasta ja sen sisältämä eloperäinen aines lisää pellon multavuutta ja vilkastuttaa eliöstötoimintaa.

YKSI ZERO CARBON -PILOTTITILOISTA HKScanin tavoitteena on hiilineutraali ruoka- ketju maataloilta kuluttajille vuoden 2040 loppuun mennessä. Elovaaran tila on yksi Zero Carbon -pilottitiloistamme, joissa tutkimme ja kehitämme ilmastoystävällistä alkutuotantoa yhdessä tuottajien kanssa.

HKScan tarjoaa sopimustuottajilleen Zero Carbon -mittarin, jonka avulla on mahdollista analysoida tilakohtaista hiilijalanjälkeä tarkemmin ja siten seurata ilmastotekojen vaikuttavuutta.

Biokaasulaitosinvestointi pienensi merkittävästi Elovaaran tilan lannasta ja energian käytöstä syntyvää hiilijalanjälkeä.

”Myös ruokinnan tehokkuus ja suuret sadot pienentävät tilan hiilijalanjälkeä”, Antti kertoo.

Tilan tavoitteena onkin laaja kasvipeitteisyys ja suuret sadot, jotka sitovat tehokkaasti hiiltä.

”Esimerkiksi lannoituksiin satsaamme huolella. Täsmäteknologian avulla saamme enemmän irti pelloista ja ravinteet kohdennetaan oikein, mikä taas säästää rahaa ja ympäristöä. Käytännössä teemme satelliittipalvelun avulla lannoitteen levitys- ja biomassakartat. Paikallisen sääaseman avulla seuraamme muun muassa maaperän kosteutta.”

Tilan nurmipelloilla on tehty jo kahden vuoden ajan hiilivuomittauksia, joista on saatu arvokasta hiilensidontadataa. Koelohkolla tutkitaan myös mädätteen vaikutusta satoon. Verrokkina on koeruutu, jossa lannoituksena on käytetty karjanlantaa. •

Naudanlihantuottaja Antti Elovaaraa ajaa halu investoida tuottavuuteen. Optimaalinen ravinnekierto saavutetaan, kun karjanlannasta tuotetaan biokaasulaitoksessa sähköä, lämpöä ja peltolannoitteena käytettävää mädätettä, hän sanoo.

JAN VUGTS
Asiantuntija
HKScan / InnoAgro Oy

Q&A

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

MITEN PORSaidEN LAATUA PARANNETAAN?

Laadukkaiden porsaiden tuottaminen ei ole helppoa. Selkeät työohjeet ovat tärkeitä, sillä jokaisen työntekijän täytyy tehdä toistuvat perustyöt aina samalla tavalla.

HANKALAA KASVATUKSESSA on se, että tuloksiin vaikuttavat niin monet tekijät. Alkaen syntymäpainosta ja ternimaidon saannista vieroittamiseen ja lopulta oikeaan hoitoon välikasvattamossa. Lisäksi ilmanvaihdon ja rakennusten tulee olla kunnossa ja ruokinnan oikea.

Rima nousee jatkuvasti. Elävinä syntyneiden porsaiden määrä pahnueessa on noussut viime vuosina paljon. On paljon vaikeampaa varmistaa, että jokainen porsas saa tarpeeksi ternimaitoa, jos pahnueessa on 18 porsasta kuin jos niitä on 13.

Tuotostason kasvu asettaa paineita vieroituspainoille ja pahnueiden tasaisuudelle. Koska sinkkioksidin suuria annoksia ei enää sallita, hyvien hoitorutiinien ja porsaiden hyvän hoidon merkitys on tullut entistä tärkeämmäksi.

Suurin osa porsaiden laadun parannuksista voidaan saavuttaa tekemällä sikalan perustyöt tarkemmin. Näitä ovat esimerkiksi ternimaidon saanti, imevien porsaiden ruokinta, välikasvattamon lämpötila vieroituksen tapahtuessa ja juomaveden laatu nipoissa.

Kuva: Kari Kyllänpää

Siat tulee hoitaa samalla tavalla päivästä toiseen ja viikosta toiseen. Mitä enemmän tilalla on työntekijöitä, sitä haastavampaa tähän on päästä. Uusien työntekijöiden asianmukainen opastus ja selkeät työohjeet ovat ensiarvoisen tärkeitä. Pidä työohjeet ajan tasalla ottamalla ne säännöllisesti puheeksi kahvitauolla ja sikaosastoilla. Huolehdi siitä, että ohjeet ovat näkyvissä, jotta kaikki saavat jatkuvasti muistutuksen siitä, miten työt tulee tehdä.

Ajantasaiset tiedot ovat tärkeitä myös, kun porsaiden laatua parannetaan työtä tarkentamalla. Jos emme tiedä kuinka paljon porsaat syövät ja kuinka nopeasti ne kasvavat eri vaiheissa, joudumme vain arvailemaan, mitä sika-

lassa tapahtuu. Tuotannon parantamisesta tulee arvauspeliä.

Ei ainoastaan halu, vaan myös tarve toimittaa laadukkaita porsaita kasvaa. Maailma on digitaalinen ja yhä läpinäkyvämpi, ja samaan aikaan sika-ala supistuu. Kasvattaja, joka ei onnistu tuottamaan hyviä porsaita, jää ennemmin tai myöhemmin jumiin. Tämä aletaan huomata kaikkialla. ●

Suurin osa porsaiden laadun parannuksista voidaan saavuttaa tekemällä sikalan perustyöt tarkemmin.

27

KOLUMNI

AITAN OVELLA

ELOKUUN TOISELLA viikolla, tätä kirjoitettaessa, puinnit ovat Lounais-Suomessa juuri alkamassa. Joitakin lohkoja syysohrraa ja syysruisvehnää on puitu, koneita on ehditty koekäyttää kauteen – ei juuri muuta.

Tiloilla viljalaarit ovat kutakuinkin tyhjiä. Tämä heijastuu jossain määrin myös porsasmarkkinaan, mutta uskomme tilanteen tasaantuvan, kun tiloilla on uutta satoa käytössä. Pelloilla valmistuvasta sadosta ei tässä vaiheessa osaa sanoa juuri mitään. Vieläkin on kovin monta seikkaa auki ja ilmassa. Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Etelä-Satakunnan savikoilla kuuma keskikesä oli kevätiljoilla vaikea, vesi loppui ja se näkyy sekä harvoina kasvustoina että lyhyinä tähkinä. Sisemmällä Suomessa sateita on saatu tasaisemmin ja maatkaan eivät ole niin poudanarkoja.

Heinäkuun sateiden jälkeen viljakasvustot ovat petranneet, mutta eihän tästä hyvää vuotta enää saada. Toivotaan, että jyvät täyttyvät hyvin ja valkuainen saadaan nousemaan hyvälle tasolle ja ehkä näin käykin, kun tonnit jäävät tavoitteesta.

Heinäkuun sateet näkyvät myös rehuviljan hinnoissa. Sekä ohran että vehnän hintanoteeraukset ovat tulleet alas sateiden mukana sekä kotimaassa että eurooppalaisessa markkinassa. Toinen seikka sitten on, mikä määrä viljaa noteeratuilla hinnoilla liikkuu. Hinnastoja on nopea päivittää ja hintamuutoksiin on monia taustatekijöitä; juuri tänään näyttää rehuvehnä olevan viitisen prosenttia leipävehnää hinnakkaampaa.

Elokuun alkupuolen arvioiden mukaan suomalainen vilja riittää

kauden 2023–2024 kotimaiseen käyttöön sekä elintarvikepuolelle että rehuihin. Toinen seikka sitten on, miten viljatasetta heilutetaan tuonnilla ja viennillä. Toki muutamakaan laivalasti ulos tai sisään ei tasetta isosti muuta, isompi vaikutus on markkinahintoihin tai oikeammin hintanoteerauksiin.

Nyt vaikuttaa siltä, että varhaisimpien puintien osalta syysviljojen laatu on ollut kohtuullisen hyvä. Määrä vaihtelee, pehmeämmillä mailla on saatu hyviäkin satoja, mutta kovilla mailla sadot ovat jäämässä pieniksi.

Kevätviljojen sadosta on vielä vaikea sanoa varmuudella mitään. Paikoin keväthehnäkasvustot ovat kirjavia ja se tarkoittaa rehuvehnän tarjonnan kasvua leipäpuolen kustannuksella. Jos sateet ja kosteat ilmanalat muutoin jatkuvat, niin tähkäidännän lisäksi tuleentuvaa satoa uhkaavat sienitaudit ja homeet.

Tavallisesti puintikauden aikana viljan hinta on alimmillaan. Toisaalta nyt on nähty, että kotimaan tilanteen lisäksi suomalaista viljanhintaa heiluttaa

kansainvälinen markkina. Tässä vaiheessa vuotta on mahdoton kommentoida, onko 250 euron rehuvilja kevätlvella halpaa vai kallista, voi olla vaikka kallista. Ennustaminen ei edelleenkään ole helppoa.

Toivotaan poudakkaita säitä syksyn töihin. ●

Juha Levonen
Talous- ja kehityspäällikkö
HKScan

YHTEISTYÖ LAAJENEE INNOAGRON KAUTTA

HKScan siirsi toukokuussa 2023 alkutuotannon neuvonta- ja kehitystoimintansa InnoAgro Oy:n palveluksi. Aiemmin HKScanin neuvonnassa ja kehityksessä työskennellyt henkilöstö on siirtynyt toimintojen mukana InnoAgroon, joten työtä jatketaan pääasiassa tutulla henkilöstöllä.

TEKSTI: HANNU PITKÄNEN, TOIMITUSJOHTAJA, INNOAGRO OY

TULEVAISUUDESSA ALKUTUOTANNON kehittämistyötä ja tutkimustoimintaa tehdään tiiviissä yhteistyössä yritysten kesken. Tavoitteena on laajentaa neuvonta- ja kehityspalveluja ja kehittää alkutuotannon palveluja siipikarja-, sika- ja nautatuottajien kanssa.

Uusi tapa organisoida palvelut ei käytännössä tuo muutoksia tuottajien suuntaan, sillä neuvonta- ja kehitystyön johtaminen pysyy edelleen HKScanissa.

Naudantuotannon asiantuntijoita työskentelee InnoAgrossa viisi, joista kaksi on eläinlääkäreitä. Siantuotannon asiantuntijoita on neljä ja broilerintuotannon asiantuntijoita kolme. Vahvan osaamiskeskittymän tukena on lisäksi InnoAgron omistajan, Pyhäjärvi-instituutissaatiön, osaaminen ja tietotaito. Yhteensä toimijoilla onkin noin 35 henkilön monitieteellinen asiantuntijapohja.

Pyhäjärvi-instituutissaatiö on toiminut vuodesta 1989 ja sen tehtävänä on edistää ja kehittää elintarviketaloutta ja ympäristöä koskevaa koulutusta, tutkimusta ja muuta kehitystoimintaa. InnoAgron henkilöstö tuo merkittävän potentiaalin lihantuotannon osaamiselle.

Instituutin toiminta perustuu vahvaan osaamiseen, tieteelliseen tutkimustyöhön ja muuttuvien toimintaympäristöjen huomioimiseen kestävän ruokaketjun, vesistöjen ja vesiensuojelun sekä bio- ja kiertotalouden aloilla. Pyhäjärvi-instituutti toteuttaa erillisrahoitettuja Alkutuotannon kasvu- ja vastuullisuusohjelmaa, Pyhäjärven suojeluohjelmaa ja JOKI-ohjelmaa.

Työssä korostuvat asiantuntijuus, käytännön onnistumiset ja luotettavuus. Pyhäjärvi-instituutti soveltaa tutkittua tietoa käytäntöön erilaisissa hankkeissa.

Hankkeiden teemoja ovat muun muassa kasvinviljelyn ja kotieläintuotannon kehittäminen, vesienhoito ja -kunnostus, järvikalan hyödyntäminen, lähiruoka, luomuviljelyn ja yrttiviljelyn koulutukset, kiertotalous, ilmastonmuutoksen haasteet sekä maaperän kasvukunnon ja vesitalouden parantaminen.

Hankerahoitus ja käytävissä olevat resurssit soveltuvat kuitenkin rajoitetusti yrityskentältä tuleviin yrityskohtaisiin tarpeisiin. InnoAgron yritystoiminta on ratkaisu näihin haasteisiin.

RAHOITUSMAHDOLLISUUDET PARANEVAT

Yhteistyö HKScanin, InnoAgron ja Pyhäjärvi-instituutin välillä tuo mahdollisuuksia entistä laajemmille palvelukokonaisuuksille ja poikkitieteellisyydelle. Yhteistyön myötä myös mahdollisuudet laajempaan rahoituspohjaan kasvavat merkittävästi. Samalla pystytään panostamaan entistä laaja-alaisempiin tuotantoalueen kehitystutkimuksiin.

Toiminnan käynnistymisen mahdollistaa entistä paremman tiedonvälityksen tuottajien ja HKScanin välillä, kun yritysten yhteinen osaaminen jalkautetaan ammattiosaajien kautta koko tuotantoketjuun ja sen eri vaiheisiin. Tästä syntyy vastuullinen, tulevaisuuden tarpeita huomioiva tuotantoketju.

Yhteistyöstä hyötyvät sekä tuottajat, ja se tukee HKScanin tavoitetta saavuttaa hiilineutraali ruokaketju Suomessa vuoteen 2035 mennessä ja koko konsernin osalta vuoteen 2040 mennessä. •

HKScanin rautaiset alkutuotannon osaajat siirtyivät InnoAgron palvelukseen toukokuun alussa. Ryhmäkuvassa vasemmalta Eija Talvio, Päivi Anttila, Elina Välimäki, Tuire Tuukkanen, Hannu Pitkänen, Riitta Pietilä, Heidi Härtel ja Carmela Rosu. Alarivissä Ulla Ketola, Harri Jalli, Marjut Lehminen ja Jan Vuogs.

Paavo Sävilammi kannustaa mukaan luottamustoimiin

Hallituneuvoston tuore varapuheenjohtaja Paavo Sävilammi lähti mukaan vuoden 2019 vaaleihin, kun pyydettiin. Ilman tuota yhteydenottoa hän ei olisi ehkä asettunut ehdolle. Ensi keväänä valitaan LSO Osuuskunnan uusi edustajisto ja kuka tahansa omistajajäsen voi asettua ehdokkaaksi.

TEKSTI: MIKAELA CHAIGNEAU
KUVA: PAULIINA ARRA-SÄVILAMMI

KANGASNIEMELÄINEN SUOMÄEN tila on ollut samalla suvulla vuodesta 1673, ja sikataloudesta tuli sen pääelinkeino 1960-luvulla. Nykyään tilaa pitää Paavo Sävilammi vaimonsa Pauliinan kanssa. Perheen neljästä lapsesta Oskari (20) ja Sakari (18), auttavat myös askareissa. Inkeri (15) ja Ilari (12) avustavat toistaiseksi lähinnä hukkakaurajahdissa.

Sävilammi valmistui Viikistä agronomiksi 2001 ja on toiminut toimitusjohtajana Soimäen Laatu-Saparo Oy:ssä siitä lähtien. 560-paikkaisessa emakkosikalassa toimitusjohtajan vastuulla on työnjohto ja koordinaatio. Arjen askareet hoitavat neljä taitavaa työntekijää.

”Kun kilpajuoksu kannattavuuden kanssa on jatkuvaa, on sikalan hyvä työnjohto ratkaisevaa. Mutta vieläkin suuremmassa arvossa on ammattitaitoinen henkilökunta”, summaa Sävilammi.

Vastapainoa työlle hän hakee luonnosta,

Paavo Sävilammi toivoo tilanpidon jatkuvan suvussa, mutta antaa lapsilleen täyden vapauden valita oman tiensä. Kuvassa Paavo-isän kanssa Ilari ja Inkeri Sävilammi.

metsästä ja toiminnasta mukavassa kavereiseurueessa hirvi- ja peurajahdin muodossa. ”Pidän metsätoista. Raivaussahan kanssa on välillä kiva tuuletella oikein kunnolla.”

Edustajiston vaalit pidetään ensi keväänä. Mikä on edustajiston rooli osuuskunnassa ja miten se valitaan?

Osuuskunnan ylintä päätösvaltaa käyttää vaaleissa valittava edustajisto, joka hyväksyy mm. tilinpäätöksen ja esityksen osuuspäomalle maksettavasta korosta. Vaalissa jokaisella jäsenellä on yksi ääni ja käytössä on suhteellinen vaalitapa. Tässä perinteisessä listavaalissa valinta riippuu sekä ehdokkaan omista äänistä että listan kokonaisäänimäärästä. Valituksi tullaan vertauslukujen perusteella.

MIKSI KANNATTAA LÄHTEÄ EHDOKKAAKSI?

”Olisi tärkeää, että jäsenkunnan monipuolinen osaaminen olisi käytettävissä myös edustajistossa”, toteaa Sävilammi. ”Valituksi tuleva saa merkittävän liha-alan luottamustoimen myötä runsaasti tietoa HKScan-konsernista ja koko lihasektorista. Kokousten katsaukset liiketointintaan ovat hyvin informatiivisia, ja niiden yhteydessä syntyvien keskusteluiden ansiosta ymmärrys kasvaa entisestään. Kokoukset ja

muut yhteiset tapaamiset ovat myös erinomaisia tilaisuuksia verkostoitua muiden tuottajien kanssa.”

Sävilammi kehottaa jäseniä miettimään jo nyt avoimin mielin ehdokkaaksi lähtemistä. Tai jos ei itse halua lähteä vaaleihin, kannattaa miettiä, tietääkö jonkun ehdolle sopivan. ”Ensi keväänä LSO Osuuskunnan jäsenillä on vaikuttamisen paikka”, Sävilammi muistuttaa.

MIKÄ LUOTTAMUSTEHTÄVISSÄ INNOSTAA?

Sävilammin ura osuuskunnassa alkoi monen hallituksen ja hallituneuvoston jäsenen tavoin edustajistosta.

”Lähdin ehdolle aikoinaan, koska minua pyydettiin ja tulinkin heti valituksi.”

Aktiivinen osallistuminen ja luontainen kiinnostus yhteisiin asioihin on vienyt häntä vauhdilla eteenpäin hallintopolulla.

”Edustajistosta on hyvät mahdollisuudet edetä hallituneuvostoon ja jopa hallitukseen saakka. Tämä on hyvä pitää mielessä, jos on etenemispyrkimyksiä ja halua vaikuttaa osuuskunnan tulevaisuuden suuntaan. Osuuskunnan luottamustoimien myötä on mahdollista päästä vaikuttamaan asioihin ihan valtakunnankin tasolla”, Sävilammi muistuttaa. ●

Outokummun suosittuja avoimia päiviä järjestetään taas syksyllä

Huhtikuussa HKScan järjesti Outokummun nautateurastamolla kaksi avoimien ovien päivää tuottajille. Laitokselle voidaan ottaa kerrallaan vain 10 vierasta, joten päivät toteutettiin mukavan pienissä ryhmissä ja paikat täyttyivät nopeasti.

Tehtaspäällikkö Timo Hakkarainen vakuuttaa, että Outokummun teurastamolla otetaan mielellään vastaan tuottajaryhmiä.

”Esittelemme mielellämme sopimustuottajillemme tehtaan olosuhteita ja toimintatapoja. Tuottajat ovat erittäin tervetulleita tutustumaan siihen, miten heidän eläimiään täällä käsitellään. Sujuvan yhteistyön kannalta on tärkeää, että toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi.”

Vierailut aloitettiin lounaalla tehtaan ruokalassa. Keittiön henkilökunta oli valmistanut molemmille päiville mureaa nautanlihastiketta, vaikka torstai on perinteisesti ruokalassa broileripäivä. Muutos ruokalistaan tehtiin juuri vierailuja ajatellen.

Lounaan jälkeen kehitysinsinööri Kimmo Räsänen kertoi tehtaan historiasta ja kehitysaskelista, joita on vuosien aikana otettu koko nautan ruhon hyödyntämiseksi:

”Tavoitteenamme on käyttää koko arvokas nautaraaka-aine mahdollisimman tarkasti ja etsimme koko ajan kehityskohteita ja markkinoita uusille tuotteille.”

Lopuksi päästiin vielä kierrokselle leikkaamoon ja teurastamoon katsomaan, miten asiat käytännössä sujuvat. Vierailijat olivat kierroksen jälkeen yllättyneitä teurastamon navetan rauhallisesta tunnelmasta. Eläinten olosuhteisiin on laitoksella panostettu, ja se näkyy eläinten rauhallisena käytöksenä.

Saamamme palautteen mukaan vierailu oli mieluinen ja silmiä avaava kokemus ja kauempaakin saapuneet tuottajat olivat sitä mieltä, että kyllä kannatti tulla!

Järjestämme loppuvuodesta jälleen kaksi avoimien ovien päivää Outokummussa, joten seuraa Sinetin Tapahtumat-osiota ja tule sinäkin tutustumaan laitoksen toimintaan!

UUDISTUKSIA ELÄINKULJETUKSIIN

Tämän vuoden aikana olemme uudistamassa eläinkuljetusautojen laitteistoja sekä käytössä olevia järjestelmiä. Kevään aikana otimme käyttöön e-merkin lukijat nauta- ja vasikka-autoissa.

Toinen vaihe pitää sisällään ohjelmistomuutokset, joilla saamme eläinkuljetusten dokumentit sähköiseen muotoon. Jatkossa kuitit eläinten noudoista ja toimituksista tulevat suoraan Sinettiin ja sähköpostiin.

Viimeisessä vaiheessa vuoden loppuun mennessä uudistamme autoissa käytössä olevat autopäätteet.

NAUTAEÄINREKISTERIN VALTUUTUKSET KUNTOON

HKScan Finland Oy ottaa poisto- ja ostoilmoitukset käyttöön nautaeläinrekisterissä kuluvana syksynä. HKScan Finland Oy voi tehdä nämä ilmoitukset nautaeläinrekisteriin tuottajan puolesta, mikäli tuottaja on rekisterin valtuutuksissa valtuuttanut HKScan Finland Oy:n tekemään ilmoituksia. Sinetin tiedotteissa on julkaistu 10.2.2022 yksityiskohtaiset ohjeet valtuutuksen tekemisestä Suomi.fi- palvelussa.

Lisäksi tuottajan on käytävä Sinetissä Tilan tiedot -valikon alla hyväksymässä erillinen sopimus, jossa selvennetään nautaeläinrekisterin ilmoittamiseen liittyviä vastuita.

Kiitoksia messukävijöille hienosta tapahtumasta

HKScan osallistui Okra-maatalousnäyttelyyn Oripäässä 5.-8.7. Maistaisia valmistettiin yleisölle noin 18 800 annosta ja tuottajien vip-loungessa kävi yli 1 600 vierasta nauttimassa mocktaileja ja makkaraa. Lämmin kiitos kaikille messuosastolla kävijöille – oli ilo tavata taas!

YHTEYSTIEDOT

NAUDAN HANKINTA

Sami-Jussi Talpila	hankinta- ja kehityspäällikkö	040 515 1373
Jari Partala	kenttäpäällikkö	040 573 3442
Hanne Sainio	aluevastaava	050 414 6172
Herkko Tynnyrinen	aluevastaava	0400 373 581
Jaakko Seppänen	aluevastaava	0400 153 723
Jouni Koppi	aluevastaava	0400 302 481
Juha Lindholm	aluevastaava	0400 383 271
Katja Vättö	aluevastaava	040 865 2270
Kimmo Hämäläinen	aluevastaava	040 725 1934
Marko Pudas	aluevastaava	0400 382 288
Leena Pernu	aluevastaava	050 594 69 83
Nina Vanhapelto	aluevastaava	040 831 4475
Pasi Kaunistoinen	aluevastaava	0400 314 563
Risto Ansas	aluevastaava	0400 926 620
Jukka Kinnunen	myyntipäällikkö, rehut	040 521 9516

NAUDAN KULJETUSSUUNNITTELU

Nautailmoitukset ja kuljetussuunnittelu	010 570 1810
Vasikkavälitys	010 570 1813

NAUDAN NEUVONTA- JA KEHITYSPALVELUT, INNOAGRO OY

Heidi Härtel	terveydenhuoltoeläinlääkäri	040 823 2076
Tuire Tuukkanen	terveydenhuoltoeläinlääkäri	040 500 4406
Harri Jalli	vanhempi asiantuntija	040 772 1991
Päivi Anttila	asiantuntija, emolehmätuotanto	050 5253 631

BROILERIN HANKINTA

Jarmo Seikola	hankinta- ja kehityspäällikkö	040 527 0339
---------------	-------------------------------	--------------

BROILERIN KULJETUSSUUNNITTELU JA OHJAUS

Kati Jussila	kuljetussuunnittelija	050 4141 928
Anu Leino	suunnittelija	040 550 8454

BROILERIN NEUVONTA- JA KEHITYSPALVELUT, INNOAGRO OY

Carmela Rosu	terveydenhuoltoeläinlääkäri	050 346 3775
Eija Talvio	asiantuntija, ruokinta	050 502 8210
Marjut Lehtinen	alkutuotannon neuvoja	0400 350 492

SIAN HANKINTA

Olli Paakkala	hankinta- ja kehityspäällikkö	0400 521 709
Esa Heikkilä	kenttäpäällikkö	0400 303 854
Antti Ylöstalo	aluevastaava	0400 716 717
Mikko Jokipii	myyntipäällikkö, rehut	050 572 9357

Sanna Laine (Finnpig) uudiseläinmyyjä	0400 611 310
---------------------------------------	--------------

SIAN KULJETUSSUUNNITTELU

Sikojen kuljetussuunnittelu, teuraat	010 570 1812
Porsasvälitys	040 652 9376

SIAN NEUVONTA- JA KEHITYSPALVELUT, INNOAGRO OY

Elina Välimäki	terveydenhuoltoeläinlääkäri	050 414 1930
Ulla Ketola	asiantuntija, tuotannonseuranta	0400 420 898
Jan Vugts	asiantuntija, porsastuotanto	0400 868 664
Riitta Pietilä	asiantuntija, lihasikatuotanto	050 413 1474

TILITYS JA LASKUTUS

Sika, nauta (klo 9-15)	010 570 1715
Broileri	010 570 5211
Rehut	010 570 1716
Osuuskunta, jäsenasiat	010 570 1715
	tilitys@hkscan.com

MUUT

Veli-Matti Jäppilä, hankintajohtaja	040 052 2692
Aira Harju, kehityspäällikkö	050 395 2028
Juha Levonen, talous- ja kehityspäällikkö	040 535 7908
Heikki Yrjölä, kuljetuspäällikkö	040 647 3787
Mikaela Chaigneau, viestintävastaava	050 414 1918

YHTEYSHENKILÖT ALUEITTAIN:

www.hkscanagri.fi/ota-yhteytta